

Урьдчилсан тугуйн хэвлэл
№ 03 дугаар сарын 9
№10 /679/

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

Монгол Улсын
Өнхийлөгчийн
Зарлиг

454

Монгол Улсын
Эсгийг газрын
Тогтоол

457

Танхимын тэргүүнийг томилох
тухай

“Ус” үндэсний хөтөлбөрийг
хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны
төлөвлөгөө батлах тухай

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

141.	Танхимын тэргүүнийг томилгох тухай	Дугаар 29	454
142.	Шүүгч, Ерөнхий шүүгчийн албан тушаалаас чөлөөлөх тухай	Дугаар 30	454
143.	Зарим хүнийг Ерөнхий шүүгчийн албан тушаалд томилгох тухай	Дугаар 31	454
144.	Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнийг батлах тухай	Дугаар 32	455
145.	Шүүгчийн албан тушаалаас чөлөөлөх тухай	Дугаар 33	455
146.	Зарим хүнийг шүүгчийн албан тушаалд томилгох тухай	Дугаар 34	456
147.	Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнгээс чөлөөлөх тухай	Дугаар 35	456

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

148.	“Ус” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө батлах тухай	Дугаар 304	457

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2011 оны 02 дугаар
сарын 24-ний өдөр

Дугаар 29

Улаанбаатар
хот

Танхимын тэргүүнийг томилох тухай

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1, Шүүхийн тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.7 дахь хэсэг, Улсын дээд шүүхийн Ерөнхий шүүгчийн саналыг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Оросоогийн Зандрааг Улсын дээд шүүхийн Захиргааны хэргийн танхимын тэргүүнээр томилсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

ЦЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2011 оны 02 дугаар
сарын 24-ний өдөр

Дугаар 30

Улаанбаатар
хот

Шүүгч, Ерөнхий шүүгчийн албан тушаалаас чөлөөлөх тухай

"Шүүхийн тухай" Монгол Улсын хуулийн 58 дугаар зүйлийн 58.1.1 дэх заалтыг үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Өөрийнх нь хүсэлтээр Амгалангийн Насандэлгэрийг Говь-Алтай аймгийн шүүхийн шүүгч, Ерөнхий шүүгчийн албан тушаалаас чөлөөлсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

ЦЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2011 оны 02 дугаар
сарын 24-ний өдөр

Дугаар 31

Улаанбаатар
хот

Зарим хүнийг Ерөнхий шүүгчийн албан тушаалд томилох тухай

"Шүүхийн тухай" Монгол Улсын хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.4 дэх хэсэг, Шүүхийн Ерөнхий зөвлөлийн өргөн мэдүүлсэн саналыг тус тус

үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Базарсүрэнгийн Сарантуяаг Нийслэлийн шүүхийн Ерөнхий шүүгчийн, Сосорбурамын Соёмбо-Эрдэнийг Нийслэлийн Сүхбаатар дүүргийн шүүхийн шүүгч, Ерөнхий шүүгчийн, Алагаагийн Мөнхзулыг Төв аймаг дахь Сум дундын 2 дугаар шүүхийн Ерөнхий шүүгчийн албан тушаалд тус тус томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2011 оны 02 дугаар
сарын 24-ний өдөр

Дугаар 32

Улаанбаатар
хот

**Шүүхийн сахилгын хорооны
гишүүнийг батлах тухай**

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1, Шүүхийн тухай хуулийн 46 дугаар зүйлийн 46.4 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Улсын ерөнхий прокурорын газраас нэр дэвшсэн Нийслэлийн прокурор Баттемерийн Бат-Оршихыг Монгол Улсын Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнээр баталсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2011 оны 02 дугаар
сарын 24-ний өдөр

Дугаар 33

Улаанбаатар
хот

**Шүүгчийн албан тушаалаас
чөлөөлөх тухай**

"Шүүхийн тухай" Монгол Улсын хуулийн 58 дугаар зүйлийн 58.1.2 дахь заалтыг үндэслэн ЗАРЛИГ болгох нь:

Өөрийнх нь зөвшөөрснөөр төрийн өөр ажил, албан тушаалд томилогдсон тул Сосорбурамын Соёмбо-Эрдэнийг Нийслэлийн Сонгинохайрхан дүүргийн шүүхийн шүүгчийн албан тушаалаас чөлөөлсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2011 оны 02 дугаар
сарын 24-ний өдөр

Дугаар 34

Улаанбаатар
хот

Зарим хүнийг шүүгчийн албан тушаалд томилох тухай

"Шүүхийн тухай" Монгол Улсын хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.1 дэх хэсэг, Шүүхийн Ерөнхий зөвлөлийн өргөн мэдүүлсэн саналыг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Цэдэвийн Сувдмааг Баянхонгор аймгийн захиргааны хэргийн шүүхийн шүүгчийн, Дамбадаржаагийн Хуланг Нийслэлийн Хан-Уул дүүргийн шүүхийн шүүгчийн албан тушаалд тус тус томилсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2011 оны 02 дугаар
сарын 24-ний өдөр

Дугаар 35

Улаанбаатар
хот

Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнээс чөлөөлөх тухай

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1, Шүүхийн тухай хуулийн 46 дугаар зүйлийн 46.4 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Б.Цэрэнбалтавыг Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнээс чөлөөлсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ2010 оны 11 дүгээр
сарын 23-ны өдөр

Дугаар 304

Улаанбаатар
хот**“Ус” үндэсний хөтөлбөрийг
хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө
батлах тухай**

Улсын Их Хурлын 2010 оны 24 дүгээр тогтоолыг хэрэгжүүлэх зорилгоор Монгол Улсын Засгийн газраас **ТОГТООХ** нь:

1. “Ус” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг хавсралт ёсоор баталсугай.

2. “Ус” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээг жил бүрийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлд тусган улсын төсөв болон бусад эх үүсвэрээс санхүүжүүлэх арга хэмжээ авахыг Сангийн сайд С.Баярцогт, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд Л.Гансүх, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд Т.Бадамжунай, Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайд Х.Баттулга, Эрдэс баялаг, эрчим хүчний сайд Д.Зоригт болон аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарт даалгасугай.

3. “Ус” үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг орон даяар зохион байгуулж, салбар дундын ажлын уялдааг ханган, хяналт тавьж ажиллахыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд бөгөөд Усны үндэсний хорооны дарга Л.Гансүх, Үндэсний хөгжил, шинэтгэлийн хороо (Ч.Хашнулуун)-нд үүрэг болгосугай.

4. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Хөтөлбөр батлах тухай” Засгийн газрын 1999 оны 3 дугаар сарын 10-ны өдрийн 43 дугаар тогтоол, “Үйл ажиллагааны чиглэл батлах тухай” Засгийн газрын 2004 оны 3 дугаар сарын 3-ны өдрийн 57 дугаар тогтоол, “Хөтөлбөр батлах тухай” Засгийн газрын 2006 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдрийн 246 дугаар тогтоол, “Хөтөлбөр батлах тухай” Засгийн газрын 2008 оны 3 дугаар сарын 5-ны өдрийн 84 дүгээр тогтоолыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД****С.БАТБОЛД****БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД****Л.ГАНСҮХ**

“УС” ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Хялалбарийн зорилт, тэрүүлдээ чиглэл, арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Харуулах байгууллага	Хамтран хэрэгжүүлэгч	Хэрэгжүүлэх хугацаа
1.	Монгол орны усны нөөцийг хамгаалах түүний бүрэлдэн тогтох, цэвэр ариун чөлөөтэй хадгалах, байгалийн асар сэргэх буюу л боломжийг хангах стратегийн зорилтын хүрээнд	Зөвхөн үйл ажиллагаа			
1.1	Монгол орны гадаргын усны нөөцийн 70 хувь бүрдэх сав газрын эзэд хамгаарах ажлын үр дүнд орон нутгийн хамгаалагчид аян ой ургамлын нөөцийг нөхөн сэргээх ажил, тунхир, эртэн шалхгаас хамгаалах арга хэмжээ гэрээ	Гол, мөрний урсгал бүрдэх ажил хамгаалах, нөхөн сэргээх чиглэлээр Монгол орны гадаргын усны нөөцийн 70 хувь бүрдэх сав газрын эзэд хамгаарах ажлын үр дүнд орон нутгийн хамгаалагчид аян ой ургамлын нөөцийг нөхөн сэргээх ажил, тунхир, эртэн шалхгаас хамгаалах арга хэмжээ гэрээ	БОАНХР ЦУОШГ УТ ОГ	Бүт шатны Засаг дарга	2011-2015
1.2	Усны хур гүндлэлийг хамгаалж хэрэгжүүлэх зорилгоор Алтай, Хангай, Хэвсгийн нуруу, түүний салбар Уулсад газрын генератор суурилуулах	Усны хур гүндлэлийг хамгаалж хэрэгжүүлэх зорилгоор Алтай, Хангай, Хэвсгийн нуруу, түүний салбар Уулсад газрын генератор суурилуулах	БОАНХР ЦУОШГ	Бүт шатны Засаг дарга	2011-2015

Ус хангамжийн эх үүсвэрийг хамгаалах чиглэлээр				
1.3	Усны сэн бүсийг газрын онцгой болон энгийн хамгаалалтын бүс, ус хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл аюул бүсийг тогтоох, дэлгэрэнгүй мэдүүлэх	Усны сэн бүсийг газрын онцгой болон энгийн хамгаалалтын бүс, ус хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл аюул бүсийг тогтоох, дэлгэрэнгүй мэдүүлэх	БОАЖОР УТ	2011-2012
1.4	Ус хангамжийн эх үүсвэрийн өвчлөлийг багасгах үүрэг хийж, түрний эрүүл аюул бүс болон тээвэрлэлийн мууныг шалгахыг тогтоох, орон нутгийн хамгаалалтад авах, мөрдөх дэглэмийг тодорхойлон хэрэгжүүлэх зэвсэг	Ус хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл аюул бүс болон тээвэрлэлийн мууныг мөрдөж байгаа болон агуулахаар төлөвлөж байгаа усны нөөц, чандар, нөвөр салбарт, цэвэршлэлтэд сөрөг нөвөр үзүүлж байгаа үйл ажиллагааг үе шаттайгаар зогсоох арга хэмжээ явна. 2012 оноос аймгийн төв, 2013 оноос сум, суурин газруудад мөрдөхөд, арга түрэн хөнгөлөгч өгч, үе шаттай зогсоох арга хэмжээг зөвхөн эхэлж хийснээг, цаашад аймгийн төв, сум, суурин газруудад хэрэгжүүлэх	УТ Бүх шатны Засаг дарга	2011-2013
1.5	Ус хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл аюул бүс болон тээвэрлэлийн мууныг мөрдөж байгаа болон агуулахаар төлөвлөж байгаа усны нөөц, чандар, нөвөр салбарт, цэвэршлэлтэд сөрөг нөвөр үзүүлж байгаа үйл ажиллагааг үе шаттай зогсоох арга хэмжээг зөвхөн эхэлж хийснээг, цаашад аймгийн төв, сум, суурин газруудад хэрэгжүүлэх ажилг үзэж байгуулна	2011 оноос өмнө зөвхөн эхэлж хийснээг усны нөөц, чандар, нөвөр салбарт, цэвэршлэлтэд сөрөг нөвөр үзүүлж байгаа үйл ажиллагааг үе шаттайгаар зогсоох арга хэмжээ явна. 2012 оноос аймгийн төв, 2013 оноос сум, суурин газруудад мөрдөхөд, арга түрэн хөнгөлөгч өгч, үе шаттай зогсоох арга хэмжээг зөвхөн эхэлж хийснээг, цаашад аймгийн төв, сум, суурин газруудад хэрэгжүүлэх ажилг үзэж байгуулна	Б.ОАЖОР УТ	2011-2015
1.6	Бүлэг, шөвчний зөгийг хамгаалах ажилг үргэлжлүүлэн хийж, мөнд 140-өөс доошгүй (тухайн аймаг дахь бүлэг, шөвчний тооноос хамгаарын 1-8) бүлэг, шөвчний зөгийг тохижуулах хамгаалах ажилг хийж	Жил бүр 140-өөс доошгүй бүлгийн зөгийг тохижуулах хамгаална. 2015 оны сүүлээр мөнд 400-гаас доошгүй гол, тархи, булаг, шөвчний зөгийг хамгаалах ажилг үргэлжлүүлж, хийснээг болон бодирдогос хамгаална	Б.ОАЖОР	2011-2015

Хоёр дахь үе шатанд

Гол, өрмийн урсгал бүрдэх эх, ус хангамжийн эх үүсвэрийг хамгаалах чиглэлээр

1.7	Гол, өрмийн урсгал бүрдэх эхэнд 80 хүнд хамраах газрын хилийг нарийвчлан тогтоох урсгал болон орон нутгийн хамгаалалтад явна. Энэ хэсэгт хамгааж байгаа болон агуулахаар төлөвлөж байгаа сөрөг нөвөр бүхий аймаг үйл ажиллагааг багасгах, зогсоох арга хэмжээг багасгах, зогсоох арга хэмжээг авах	Гол, өрмийн урсгал бүрдэх эхэнд 80 хүнд хамраах газрын хилийг нарийвчлан тогтоох урсгал болон орон нутгийн хамгаалалтад явна. Энэ хэсэгт хамгааж байгаа болон агуулахаар төлөвлөж байгаа сөрөг нөвөр бүхий аймаг үйл ажиллагааг багасгах, зогсоох арга хэмжээг багасгах, зогсоох арга хэмжээг авах	Б.ОАЖОР	2016-2020
1.8	Цаг агаарт зориулар нөлөөлж хүр тунадас нэмэгдүүлж арга хэмжээг олондгой үр жөөгтэй нь тогтоогодо Хөдөө, Халиу, нуруунд газрын генераторыг нэмж суурилуулах	Өмнө нь суурилуулсан ашигласан газрын генераторуудын тухайн бүс нутгийн хүр тунадасом унахад тулгурсан үр нөлөөг хэмжих стандарт ДҮМ, олон жилийн дундаж болон хандлагатай харьцуулан нарийвчлан тогтоох үг арга хэмжээг оновчтой үр өгөөгтэй нь	Б.ОАЖОР Ц.УОШД	2016-2020

аналитик багаж төхөөрөмжөөр тоногдон усны чанарын төлөө байдал, биеэдийн талаархын дэлгэрэнгүй мэдээлэл хэрэглэгчид хангах	өндөр мэдрэмтэй шалгалтын багаж төхөөрөмжөөр тоногдон байгуулна. Галаад, дотсондоо өргөн оруулалт, төсөл, хөгжлийн үйлдвэрүүдэд байгуулах лабораторийг дэмжж, үндэслэлийн шаардлыг сайжруулах, хамтран нөхөж амьтлах боломжийг бүрдүүлэх	3Г	ГХЯ БОАЖР ХЗДХЯ УТ	2011-2015
Хилийн усны харилцааг өргөжүүлж, хяналт-шинжилгээний түлээг байгуулах чиглэлээр.				
2.8 Хилийн усны хяналтааг, түүг зогсоотой ашиглаж, мэдээлэл солилцох талаар өөрчлөх, мэдээлэл харилцан эрх тэгш, үр ашгийг хамтын ажиллагааны зарчимд тулгуурлан гэрээ, хэлэлцээр байгуулж, хэрэгжилтийг хангаж амьтлах	ОХУ болон БНХАУ-тай хилийн усны хяналтааг 2 талын хэлэлцээрүүдэд мэдээлэл солилцох зарчмыг зогсоотой хяналтааг хангаж амьтлах талаар авах арга хэмжээнд дэмжлэг авах талаар тусгаж, усны нөөцийн цогцлоорын зарны түслүүдийг боловсруулж нөөцийг хамтран судлах, номын торонг зийж агуулах судалж шийдвэрлэх, харилцан эрх тэгш харилцаа, ойлголцлыг гүнзгийрүүлэн хамтын ажиллагааг үр дүртэй явуулах	ЦУОШГ УТ	БОАЖР	2011-2015
2.9 Хилийн усны хяналт-шинжилгээг тогтоосон үзүүлэлтээр тогтсон зарчмын дагуу явуулж холбогдох мэдээллийг төвд шуурхай дамжуулах, солилцох боломжөөр хангах	Хилийн усны хяналтааг үргэлж үргэлж дэгуу хилийн усны нөөц, чанар, биеэдийн үзүүлэлтүүдийг тодорхойлох хяналтын цэг лабораторийг эвчлэж эвчлэх Сэлэнгэ аймагийн Сүрбэвтэр хотод байгуулах ажиллагааг	ЦУОШГ УТ	БОАЖР	2011-2015
Усны жижиг системийн хяналт-шинжилгээг бий болгож, хөгжүүлэх чиглэлээр.				
2.10 Төмөрцөг голуудын сав газрын усны жижиг системийн биологийн төлөө байдалын өндөрлөгт олон улсын стандартын дагуу боловсруулах, гэрээ, сав газрын ашиглалт, үүр амьсгалын өөрчлөлтийн улмаас жижиг системд үзүүлэх нөлөөллийг тогтоох, хянаж үзүүлэлтийг тодорхойлох	Хэрэглэгчдэд төсөл, судалгааг явуулах үр дүг нэлтэн мэдээллийн нэгдсэн сав бий болгож, шаардлагатай голуудад судалгаа хийж хяналтын үзүүлэлт, янзга арга, дэмжлэг, мэдээллийг дамжуулах, боловсруулах аргыг журамлан үргэлж усны хяналт-шинжилгээний нэгдсэн хөтөлбөрт оруулах	УТ	БОАЖР БСШУЯ ЦУОШГ	2011-2015
2.11 Усны хэмжээний усны мэдээллийн системийн бүтэц, мэдээлэл боловсруулж, дамжуулах хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, програмыг хангаж, үйл ажиллагааг боловсруулж болго үйл ажиллагааг боловсруулж болго орчин үеийн мэдээллийн технологийн дэвшил, олон улсын хөрөнгийн усны өндөр, чанар ашиглалт, нүүрсдэл өөрчлөлтийг нэрвэгчид тогтоох боломжтой болгох	Усны нөөцийн менежментийг түүг зогсоотой ажиллагааг өндөр ач холбогдол бүхий усны усны мэдээллийн сав бүрдүүлж, дамжуулах, мэдээллийг нь боловсруулах шийдвэр гаргах, хэрэглэгч болон олон нийтэд ашиглаж боломжтой, динамик үйл ажиллагаатай болгон боловсруулж болгох	УТ	БОАЖР ЦУОШГ	2011-2015

3. Усны нөөцийн хуримтлалыг бий болгох, хүн амыг хэргүй аюулын стандартын шаардлагад нийцсэн усар хангах, үндэслэл, хөдөө аж ахуйн үс хангамжийг сайжруулан тогтвортой хөгжлийг татгалз үндсэн нэгдэл буй болгох стратегийн зорилтын хүрээнд.

Эцсийн үе шатанд

Усны нөөцийн хуримтлалыг бий болгох, ашиглах чиглэлээр

Уур амьсгалын өөрчлөхийн сөрөг нөлөөлөлд бууруулахад чиглэсэн усны нөөцийг хуримтлуулах, усан сан, усны цэвэрлэх станцыг Ховд гол, Тууны цэцэгт голуудын сан, Ховд мөсөн далайн ай савын голууд болон мөсөн, мөсөн голын доод талд байгуулах зэвсэг 70-80 шов км хүртэлх тэгш усны нөөцийг өндөр утгын бүсэд бүрдүүлж ашиглах зэрэг төслийг боловсруулах	Эцсийн ээлжэнд Алтан нурууны мөсөн, голын доод талаар усны хуримтлал бий болгох газруудыг тогтоох, хайгуул судалгаа, зураг төсөл боловсруулах ажлыг гүйцэтгэнэ. Ховд мөсөн далайн ай савд багтаж голуудын усны хуримтлалын сангуудыг байгуулах боломжтой газруудыг тодорхойлж хайгуул хийж, зураг төслийг боловсруулна. Боломжтой аль нэг газарт төслийг хэрэгжүүлж ажил эхэрх арга хэмжээг авна	ХХААХУЯ ЗТХБХЯ ЗБЗХЯ Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга наар УГ	2011-2015
Ур, Ойрон, Сэлэнгэ, Хүрлэн, Туул, Ховд, Булган, Халх, Онон, Зг, Хархираа, Тургэн, Шиншад, Ерөө, Харваа, Төмөр, Богддын голууд дээр урсгалын төлөвлөгөөг хийж, усан сан байгуулах, шилжүүлэн ашиглах боломжийн талаар судалгааг хийж, боломжтой газруудад зураг төсөл зохиож, барьж байгуулах ажлыг эхлүүлэх	Эцсийн ээлжэнд Туул-Сэлбэ, Ойрон-Говь эрэгт төслийн төлний эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулан усны нөөц дутагдалтай бус нутгийн үрэн амьг зүүн-аюулын шаардлагад нийцсэн усар хангах, ногоон хэрэм байгуулах, цөлжилтийн эсрэг арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, хөдөө аж ахуй, аялал жуулчлал, үндэслэл хангуулах таатай нөхцөлийг бүрдүүлнэ. Цаашид Ховд, Булган, Халх, Онон, Зг, Хархираа, Тургэн, Шиншад, Ерөө, Харваа, Төмөр, Богд, Сэлэнгэ, Харлам голууд дээр судалгаа хийж, төлний эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулан боловцоотой газар хэрэгжүүлэх арга хэмжээг авна	ЗБЗХЯ ХХААХУЯ	2011-2015
Хот, суурин газрын хүн амын үс хангамжийн эх үүсвэрийн хайгуул, судалгааны ажлыг эрчимжүүлж, сумын төвүүдийн үс хангамжийн эх үүсвэрийн эрээс, хайгуулын ажлыг хийж, үүсвэрийн төлөвөгөөг нөөцийг тогтвортойлох	Газар доторхи усны эрэл хайгуул, судалгааны ажлыг эрчимжүүлэх чиглэлээр Эцсийн ээлжэнд Өвөрхангай аймгийн Далаанад, Дундговь аймгийн Сайнцагаан сумын төвийн үс хангамжийн эх үүсвэрийн баталгаажуулах хайгуул судалгааны ажлыг дуусгана. 2011 оноос Сайнцагай хотын үс хангамжийн нэмэлт эх үүсвэр, Архангай аймгийн Эрдэнэбулган, Говьсүмбэр аймгийн Шинэговь сумын төвийн үс хангамжийн эх үүсвэрийн хайгуул судалгааны ажлыг хийнэ. 2013 оноос хүр амын үс хангамжийн эх үүсвэрийн хайгуул судалгааны ажлыг хот суурин үс хангамжийн агуулам хариуцсан байгууллага, холбогдох аймаг, нийслэлийн Засаг даргын санал, хөгжлийн төлөвлөгөө, хотын эрэлт хэрэгцээнд үндэслэл шаардлагагай газруудад урсгалжуулах хийнэ	БОАЖОР УГ	2011-2015

3.4	Томоохон төслүүд хэрэгжих эдийн засгийн ажлын бүс нутгуудад газар дотор усны тусварийн гидрологийн эрэл, хайгуул судалгааг явуулж, ус хангамжийн эх үүсвэрийг тогтоон өндөрт тусгах	Уул уурхай, гурвицлын томохон төслөөрт мөнгөд голын бүсэд эдийн засгийн, цаашид цаашид өөр гол, нууруудын өндөрт гидрологийн эрэл, хайгуул, нарийвчилсан судалгааг хийж	БОАЖЯ	ЭНХЭЖЯ УТ	2013-2015
3.5	Судалдааны эрэл халуун рашааны орнуудад гидрологийн, бальнеологийн судалгааны ажлыг хийж	Энэжээ зохионд Есгий, Оюунгийн халуун рашаануудад, цаашид Сэлэнгэ аймгийн Ернее, Завхан аймгийн Марз Зарт, Цадуурийн эрэл Алтай, Хэнтий, Хэнтий, Булган, Тараагагай, Хангайн нурууны эмчлэхийн ач холбогдол өндөртэй, судалдааны рашааны орнуудад судалгааг хийж төлөвлөгөө гарган гидрологийн, бальнеологийн судалгааны ажлыг төлөвлөхийн дагуу гүйцэтгэнэ	БОАЖЯ УТ	ЭМЯ Бүх шатны Засаг дарга	2013-2015
3.6	Монгол орны рашааны орнуудын гидрологийн, судалгааны ажлыг идэвхжүүлж, рашааны нэгдсэн каталог, мэдээллийн санг бий болгож	Цаашид эмчилгээний ач холбогдол өндөртэй 3-5 рашааны гидрологийн, бальнеологийн судалгааг хийж зүй зохиостой ашиглаж төлөвлөлт, зохицуулалт хийж мэдээлэл бүртгэнэ	БОАЖЯ УТ	ЭМЯ Бүх шатны Засаг дарга	2013-2015
3.7	Геотермийн судалгааг хийж газрын гүний халуун усны эрчим хүчийг ашиглаж боломжийг судлах	Геотермийн судалгааг төсөлж, гидрологийн, төсвийн хувьд боломжтой ач эхийн гурвицлын бүсийн орчимд идэвхжүүлж, газрын гүний дулаан, халуун усны эрчим хүч, дулааны цэвэр эх үүсвэрийг нээж ашиглаж төлөвлөхийг нэрвүүлж эзлэнэ	УТ	БОАЖЯ	2014-2015
3.8	Услагатай газар тариалангийн хэмжээг нэмэгдүүлж, хоролгоор 25.0 сая шөв метрээс багшгүй ашигтай усан сан байгуулж жилд 10000 га-гаас доошгүй тариалангийн талбай усжуулах	Услагатай газар тариалангийн хэмжээг нэмэгдүүлж, хоролгоор 25.0 сая шөв метрээс багшгүй ашигтай усан сан байгуулж жилд 10000 га-гаас доошгүй тариалангийн талбай усжуулах	ХУААХУЯ	БОАЖЯ УТ	2011-2015

	ГВЛУУДАД өрчм үүмн хэмээлтэй төнөлөг бүхий услагтын системийг барьж, жилд 10000 га-гаас доошгүй хэмжээний тариалангийн талбайг усжуулна. Улаанбаатар хотын Зүүнсалал, Сэлэнгэ аймгийн Цагаантолгой ахуйг боомтын барилгын, Хөдөд аймгийн Эрдэнэбүрж, Хэнтий аймгийн Малхайт нуур зэрэг услагтын системийг зурга төсөл зохиож, Төв, Сэлэнгэ аймагт услагдтай хэдхэн тариалангийн талбайг ашигуу сугаалах хийнэ. 2011 онд 4740 га талбайг услагдтай болгож, цаашд 1,7 сая м² эзлэхүүнтэй, 1300 га талбайг услах усны нөөцдөг бүрдүүлнэ.	
	Хуучин ашиглагдаж байсан Төв аймгийн Жаргалант сумын Дэлгэр-Уулга, Сэлэнгэ аймгийн Сэлэг сумын Цагаантолгой, Дархан-Уул аймгийн Хөнгөр сумын Буурт, Баянхонгор аймгийн Хархорин, Дайрмун гол, Завхан аймгийн Шилүүстэйн болон Баянтэс сумын Хураань дэнж, Хэнтий аймгийн Хирлэнбайн-Уулаан, Увс аймгийн Хархараа, Баруунгууруу, Төв аймгийн Баянгол, Сэлэнгэ, Архангай, Жаргалант, Баянгол гол, Шарын ам, Тогоосын хоолой, Сэлэнгэ аймгийн Зэгдлэн гол, Зүүнхараа, Хөвсгөл аймгийн Рашаантын услагтын системийг шинэчлэх сэдгээн засварлах, усг хэмээлтэй, үр ашигтай ашиглах систем, толгойн барилга байгууламжийг шинээр суурилуулах арга хэмжээг явнэ.	2011-2012 БОДАЖ УГ
	Увс аймгийн Улаантолгой, Говь-Алтай аймгийн Шарын 14 ахуйг орон нутгийн ашигтайн үс киритлуулах босолтын барилгыг сэргээн засварлахад хөрөнгө оруулалт хийнэ. Услагдтай хэдхэн, тариалангийн талбай, усны эх усаагчийн хөгжүүл, гадаргын урсгал, хур тунадасны усг киритлуулах 40 гаруй усан сан байгуулах болгох, хэдхэн, тариалангийн талбайг усжуулах, ногоон байгууламжийн услагдтай ашиглах. Энэ ажлын хүрээнд Увс аймгийн Эгнээговь, Фынговь аймгийн Хурдэн сумын бэлдэг, Баяндалай сумын Шар хоолой, Даламцагалын Далаан, Баянхонгор аймгийн Баянхонгор сумын Буурттын ам, Жаргалант сумын Шарзэвдэрлэг гэрүүлдэд гадаргын болон гадар доорги усан сан байгуулах, Архангай аймгийн Хашаат сумын Дундбулаг, Говь-Алтай аймгийн Бягдэр сумын Дайдын хоолой, Цогт сумын Хуурдэй нуур, Дорноговь аймгийн Улаанбаатар сумын Улаанбаатар	2011-2015 ХОААХУУГ Бүр шалны Засаг дарга УГ
3.9	Хуучин ашиглагдаж байсан услагтын системийг шинэчлэх, сэргээн засварлах, усны системийн толгойн барилга байгууламжийг шинээр байгуулах арга хэмжээг авч, нийт 6500 га талбайг усжуулах, усг хэмээлтэй, үр ашигтай ашиглах системийг нэвтрүүлэх	ХОААХУУГ
3.10	Услагдтай гадар тариаланг өргөжүүлэхэд шаардлагатай цаг, борломо ург киритлуулах нөв шөрөм, усан санг хэмээлдүүлэх	БОДАЖ

	ДЭГ хэв шөрүүгийнг засварлах, өөрчлөлтэй ашигтай болд, баруундун-Улаан сумуудад судалгаа хийсний үндсэн дээр хэв цөөрөм байгуулах. Мөн аймга, орон нутгийн хүсэлт, усны газрын урьдчилсан хялгуур судалгааны материал дээр үндэслэн ӨО-ээс доошгүй хэв цөөрөмийн нарийвчлсан судалгааг хийж боломжтой газруудыг байгуулах арга хэмжээг явж		
Улаанбаатар хотын ус хангамжийн шинэ эх үүсвэр, Биеэсбийнэг, Нисэх, Яарчигийн хороолол болон Эрдэнэт, Дархан, Зуунмод, Сүхбаатар, Алтай, Арвайгаар хотууд, Дархан-Уул аймгийн Шарын гол, Өвөрхангай аймгийн Хархорин, Дорноговь аймгийн Заман-Туд сумын ус хангамжийн шинэ эх үүсвэрүүдийн барилга байгууламжийг барьж ашиглалтад оруулах, төлсөлтийн тэнцэврийг суурьшуулах, шинэчлэх, өргөтгөл авчгаж хийж, хяналт үзрэгдэвчлэм нэгдсэн сүлжээг нэвтрүүлж, тоолууржуулах	Хот, суурин ус хангамжийг сайжруулах чиглэлээр Улаанбаатар хотын ус хангамжийн шинэ эх үүсвэр болон Биеэсбийнэг, Нисэх, Яарчигийн усан сан, наасны станцын барилга байгууламжийг шинээр барьж, шинэчлэх, өргөтгөл авчгаж хийж Улаанбаатар хот, Гэлүүрт тосгоны ус хангамжийн эх үүсвэрийн барилга байгууламжийг барьж ашиглалтад оруулах Дархан-Уул аймгийн Дархан, Шарын гол, Төв аймгийн Зуунмод, Сүхбаатар хотын ус хангамжийн эх үүсвэрийн барилга байгууламж, төлсөлтийн тэнцэврийг шинэчлэх Өвөрхангай аймгийн Хархорин сумын ус хангамжийн шинэ эх үүсвэрийн барилга байгууламж, ижил-өрийн шугам сүлжээг өргөтгөл Дорноговь аймгийн Заман-Туд сумын ус хангамжийн эх үүсвэрийн барилга байгууламж, шинэ эх усны шугам хоолойг шинэчлэх Өвөрхангай аймгийн Арвайгаар хотын төвийн ус хангамжийн Онгийн гол-Арвайгаарын цэвэр усны 20 км шугамыг барьж, дамжуулам шатаа наасны станц, усан савгийн барилгыг шинэчлэх Орхон аймгийн Эрдэнэт хотын ус хангамжийн шинэ эх үүсвэрийн барилга байгууламжийг барьж ашиглалтад оруулах Улаанбаатар хот, Дархан-Уул, Орхон аймгийн төвийн ус хангамжийн эх үүсвэр, наасны станцын барилга байгууламжид компьютерийн хяналт, удирдлагын нэгдсэн сүлжээг нэвтрүүлэх	ЭТБХБЯ Аймаг мэргэжлийн Засаг дарга наб ГХБГЗЭГ УТ 2011-2015	
3.11			

	Мандогов, Алтай хотын цэвэр усны шугам хоолойн барилга усралтын ажлыг зийж, ерөтгөнө, Оюутолгой, Тавантолгой ордны ашиглахтай холбогдон барилдах хот тосгоны ус хангамж, ариутгах тэгүүрэн барилга байгууламжийн тээвэр, эдийн засгийн судалгаа, зөний ээлжийн барилга усралтын ажлыг хийжэ. Нейслэлт, аймгийн төв, хот сууринь айл ерх, албан газар, ус ашиглагчдыг бүрэн тоолууржуулах тэрэг арга хэмжээ явах	
	Улаанбаатар хот, аймгийн төвүүдийн орон сууцны шинэ хорооллуудын инженерийн шугам сүлжээний ерөтгөл, шинэчлэлийг зийж	Улаанбаатар хотын Улаанстай-Хуучирбулагийн цэвэр ус дамжуулах шугам хоолойн барилга усралтын ажлыг гүйцэтгэнэ Улаанбаатар хотын Цайз, Гандяв, Наран, Оюур, Төлсгийт хороололын цэвэр ус дамжуулах шугам хоолойн барилга усралтын ажлыг гүйцэтгэнэ Яармаг, Насаж, орчмын хороололын цэвэр ус дамжуулах шугам хоолой, усан савгийн ерөтгөл, шинэчлэлийг хийжэ Улаанбаатар хотын ус хангамжийн шугам хоолойн барилга байгууламжийг ерөтгөн шинэчлэнэ Улаанбаатар хотын дугаар, хэрэгцээний халуун ус, ариутгах тэгүүрэн үндсэн болон салбар шугам хоолойн төмөрлөлийг шинэчлэнэ Зэрэвэрт, Баянзүрэг, Сүхбаатар, Улаангом, Фүлмэг, Ховд, Чоёр, Чойбалсан, Өндөрханы цэвэр ус дамжуулах шугам хоолойг ерөтгөн шинэчлэнэ "Шинэ бүтээн байгуулалт" дгнд хурцданы хорьтолтог хөтөлбөр, 100 мянган айлын орон сууцны төслийн хүрээнд эдийн засгийн чөлөөт бүс, аймгийн төвүүдэд барилдах байгаа орон сууц, болон гэр хороололыг инженерийн шугам сүлжээнд холбох арга хэмжээг дэж.дэврээсэлтэй аян хэрэгжүүлэнэ
3.12		Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нар ГХБГЗЗГ УТ 2011-2015 ЗТӨХӨЯ
3.13	Улаанбаатар хот, аймгийн төвүүдийн гэр хороололд ус түгээх байгуулыг барьж, төлөрсөн сүлжээнд холбох, замлар үйлчилгээний гурвалж өнгөрүүлэх	Улаанбаатар хотын Сүхбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг болон аймгийн төвүүдийн гэр хороололд ус түгээх байрыг шинээр барина ГХБГЗЗГ Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нар 2011-2015 ЗТӨХӨЯ
3.14	Орон нутгийн сүм, суурин	Эдийн засгийн дүрээвэр аймгийн 8 сүм, Говь-Алтай

газруулын эмнэлэг, цэцэрлэг, сургууль болон нийтийн үйлчилгээний газруудын ус хангамж, ариутгах татгуурын нэгдсэн болон хэсгийн системд холбоо авчирч эрчимжүүлэх, жол бүр ангаж тус бүрийн 2-3 сумын сургууль, цэцэрлэг, эмнэлгийн болон нийтийн агууны үйлчилгээний байгууллагын ус хангамж, ариутгах татгуурын системийг шинээр байгуулалтын ус хангамж, ариутгах татгуурын системийг шинээр тавьж, шинэчилж ашиглахад оруулах.	2011-2015 БСШУЯ ЭМӨН Бүр шатны Засаг дарга УТ ГХБГЗЗГ	ЭТБХБЯР БОАЖОР ХЭДХЯ 2011-2015 БОАЖОР УТ БХЯ 2011-2015
Хөлийн ариул, усны зэвсгэвчлэн ус хангамжийн эвчтүүсүүдийг шинэчилж тусгаарлах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх.	Завхан аймгийн Улиастай, Шилүүстэй, Сэлгэмаргац, Эрүү, Бэлэвэрхэн, Хөвсгөл аймгийн Ренгилуулиба, Амбулаг, Цагаан-Уул, Бөрөөнгийн аймгийн Сант, Баян-Өндөр, Төгрөг, Богд, Говь-Алтай аймгийн Есөнбулаг, Дорноговь аймгийн Замын Уул, Эрдэнэ зэрэг жижүүр агуу стандартын шаардлагад нийцдэггүй үндэс усны эвчтүүсүүдийг сун, сууринд шилжүүлэх төлөвлөгөө тавьж, ариул агуу стандартын шаардлагад нийцүүлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлэх.	Хөл хөвсгөлөөр өргөжиж газрын харьцаа хөлийн цэргийн Говь-Алтай аймгийн Алтай сумын Орхотай, Эрдэнэ сумын 171 ХА, Бэлэвэрхэн аймгийн Шинэжинст сумын Хатан Суудал, Өвчигэвч аймгийн Гуураан тэс сумын Иргэнэсхэстэй, Хөвд, Ноён сумын Цайлган, Номсон сумын Жаларчинд, Баян-Овоо сумын Бүдүүлхэд, Хөвсгөл сумын Галзуунсухайт, Дорноговь аймгийн Хатанбулаг сумын Халуу-Уул, Уушан, Улаанбаатар сумын Сайвсүүк, Эрдэнэ сумын Үзүүр-Ус, Бортон сумын Хайбулаг, Сүмбэртэй аймгийн Баянцагаан сумын Цагаан-Овоо, Баянтөгрөг, Дарьганга сумын Ламт, Эрдэнэцагаан сумын Холбоо алаа, Дорнод аймгийн Сүмбэр сумын Аардарт, Халхгол сумын Харомонт зэрэг хөлийн ариул, усны зэвсгэвчлэн ус хангамжийг сайжруулах, усны чанарыг дээшлүүлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, худал, уст цэврийг шинээр барьж ашиглахад оруулах.
Батлан хангамжаар салбарын анги, нэгдлийн ус хангамжийг сайжруулах, усны чанарыг дээшлүүлэх арга хэмжээг салбарын бодлого төлөвлөлт, амжилтыг үндэслэн хэрэгжүүлэх.	3.15	Батлан хангамжаар салбарын анги, нэгдлийн ус хангамжийг сайжруулах, усны чанарыг дээшлүүлэх арга хэмжээг салбарын бодлого төлөвлөлт, амжилтыг үндэслэн хэрэгжүүлэх. 3.16

Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрлэлийн усан хангамжийг сайжруулах чиглэлээр.

3-17 Хадгемийн хүн ам, мал аж ахуйн ус хангамжийг нэмэгдүүлэх, бэлчээрийг уснуулах арга хэмжээг тасралтгүй ажилуу, орон нутгийн засаг захиргааны байгууллага, бэлчээр ашиглагч, фермерийн аж ахуй, хөдөө аж ахуйн салбарын бодлого, төлөвлөгөөтэй уялдуулан жилд 800-1000 хуудийг шинээр гаргах, сэргээн засварлах	Тавантолгой, Шивээ-Овоо, мүүрсний орд болон Улаанбаатар хотод барихаар төлөвлөж байгаа дугаарын станц, Чоёр, дугаарын станц, Чоёр, Нэлгэн нуур болосруулах ажил үйлдвэр зэрэг хүл уургайн болон хувийн, хувьс барилгын материалын үйлдвэрүүдийн ус хангамжийн аж ахуйн үйлдвэрүүдийг хэрэгжүүлж аж ахуйн нэгжүүдэд хамтран ажил	Хөдгемийн хүн ам, мал аж ахуйг усар хангах зорилготойгоор бэлчээрийн давц, хэрэгцээ усны нөөц дээр үндэслэн 2000 инженерийн хойдтай худал гаргах тоноглогно	ХХААХҮЯ УТ	БОАЖР Бүтэцтэй Засаг дарга	2011-2015
3-18 Монгол орны гол, мөрний эрчим хүчний нөөц, сэргээгдэх эрчим хүчний хэлтсийн төлөвлөлт, эрчим хүчний хэрэглээний эрэлт, шаардлага, салбарын нэгдсэн бодлого, төлөвлөлтийг Төрийн Даргаар усан цахилгаан станцан сургаж, Туршлага, ашиглалтын үнийн хүчэрхлүүдэд уялдуулан дахин сайжруулах арга хэмжээ ажил	Дээрх төслүүдэд үнс зайлуулах хуурай систем, тоосгоосор бүүрүүлэх систем зэрэг ус бага хэрэглэдэг технологийн сонголт хийж хэрэгжүүлэх талаар хамтарсан арга хэмжээ ажил	Усны эрчим хүчийг ашиглах чиглэлээр.	БОАЖР УТ	БОАЖР УТ	2011-2012
3-20 Чаргатын 56 МВт, Эрдэнэбулган 65 МВт усан цахилгаан станцан техникийн засгийн үндэслэлтэй ханган үзэж, боломжтой тохиолдолд бусад усан цахилгаан станцан үйлдвэрүүдэд уялдуулах гүйцэтгэл	Чаргатын, Эрдэнэбулган болон бусад усан цахилгаан станцан техникийн засгийн үндэслэлтэй уялдуулан дахин нарийвчлан хянаж, боломжтой нөхцөлд барьж байгуулах ажлыг эхлүүлнэ	Чаргатын, Эрдэнэбулган болон бусад усан цахилгаан станцан техникийн засгийн үндэслэлтэй уялдуулан дахин нарийвчлан хянаж, боломжтой нөхцөлд барьж байгуулах ажлыг эхлүүлнэ	ЗБЗХЯ	БОАЖР ХХААХҮЯ УТ	2011-2012

	Салбарын ус хэрэглээний норма, нэрмэлжилсэн стандартыг орон үеийн техник, технологийн дэвшилтийг ашиглаж, түргэн нэвтрүүлэхэд тулгарч өгөх байдлаар шөнгчлэх ажлыг хийж батлуулан мөрдүүлэх, хяналт тавих ажлыг 2011 оноос эхлүүлнэ	СХЗГ УТ	2011-2012
3.21 Уул уурхай, хүнд үйлдвэр, дулааны станц зэрэг томсохон ус хэрэглэгчдэд болон бүх хэрэглэгчдийн ус хэрэглээний норма, нэрмэлжилсэн стандартыг орон үеийн техник, технологийн дэвшилтийг ашиглаж, түргэн нэвтрүүлэхэд тулгарч өгөх байдлаар шөнгчлэн тогтоох, мөрдөж, хяналт тавих	Хойр давыг үе шатаанд Усны нөөцийн хуримтлалыг бий болгох ажлын чөлөөлгөөр Ур амьсгалын өөрчлөлтийн нөлөөллийг бууруулахад чөлөөлсн усны нөөцийг хуримтлуулах усан сан, усан шалтгаан станцуудыг	Хөд, гол, түүний цутгал голуудын сав, Хөд, мөсөн голын ан сав болон мөстөл, мөсөн голын доод тавц, байгуулах замаар 70000-80000 сав шоро метр тогтоого усны нөөцийг өндөр уулын бусад бүрдүүтэй ашиглах	БОАЖОР УТ 2015-2020 ХОААХУЯ ЗТӨХБЯ 36.3АХ УТ
Газар доорхи усны эрэн хайгуул, судалгааны ажлыг эрчимжүүлэх чөлөөлгөөр			
3.23 Хүн ам төвлөрөн суурьшсан бүс нутаг, хот, суурьны ус хангамжийн аж үйлдвэрийн эрэн, хайгуулын судалгааг утасан болон бүс нутгийн ажлаар төлөвлөлт, эрэлт хэрэгцээ, замналгад үндэслэн хийж, газрын доорхи усны ашиглах боломжилт нөөцийг тогтоох ажлыг эрчимжүүлэх	Унд-ауурын усан хангамж хуримтлалт сүм, суурь газрууд, эдийн засаг, нийгмийн ажлаар хангамжлахад тулгарч өгөх байдлаар газрын доорхи усны эрэн-хайгуулын судалгааны ажлыг гүйцэтгэж ашиглах боломжилт нөөцийг тогтоох ажлыг эрчимжүүлнэ	БОАЖОР УТ	2016-2021 ЗТӨХБЯ ГХБЭГЗГ
3.24 Рашаны орднуудад гидротехникийн судалгаа хийж рашаны ордны нөөцийг тогтоох ажлыг эрчимжүүлэх	Монгол орны рашаны орднуудын гидротехникийн болон гидротехникийн судалгааны ажлыг эрчимжүүлэн Монгол орны рашаны ордныг хангахад тулгарч өгөх байдлаар шөнгчлэн тогтоох	БОАЖОР УТ	2016-2021 Бүх шатны Засаг дарга
3.25 Геотермийн суурь судалгаа болон газрын гүний халуун усны эрэн-хүнийг ашиглах боломжилтэй газруудад ашиглалтыг эхлүүлэх	Геотермийн суурь судалгаа болон газрын гүний халуун усны эрэн-хүнийг ашиглах боломжилтэй газруудыг тогтооно	БОАЖОР УТ	2016-2021 36.3АХ

3.26	Монгол орны нутаг дэвсгэрт хэв, цөвөрмөц цөвөрмөц ашиглах байгууллага боломжийн талаархи хэлтэвч судалгааг үр дүн, орон нутгийн эрэлт хэрэгцээ захиалгаа дээр үндэслэн 120-аас доошгүй газарт хэв, цөвөрмөц байгуулж ашиглана	60АЖОХ УТ	Бүтэц шалны Засвар дэргэ	2016-2021
3.27	Дорноговь аймгийн Улаанбаатар, Хөвсгөл, Зүүрбаатар, Хөвсгөл, Дундговь, Завхан, Завхан-Уд сумдын нутаг дэвсгэр, Дундговь аймгийн Гурвансайхан, Өндөршил, Өлзийт, Говь-Утгал, Цагаандэлгэр, Баянжаргалан сумдын нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд 1:100000 масштабын гидротехникийн зураглалын судалгааг хийнэ	60АЖОХ УТ	36-ЗХХ АМГ	2016-2021
3.28	Хот суурьны ус хангамжийг сайжруулах чиглэлээр Дорнод аймгийн Чойрбарсан, Хэнтий аймгийн Өндөржүүлэн, Ховд аймгийн Ховд хотын ус хангамжийн эх үүсвэрийн барилга байгууламжийн өргөтгөл, шинэчлэлтийг хийнэ Өмнөговь аймгийн Даланзадгад хотын ус хангамжийн эх үүсвэрийн дэмжүүлэх шугам хоолойн шинэчлэлт хийнэ Аймгийн төвүүдийн усны эх үүсвэр наасомы станцын барилга, байгууламжад компьютерийн хяналт, удирдлагын нэгдсэн сүлжээ үе шалтайгаар хэвтрүүлнэ	ЭТБХХХ	Аймаг, нийслэлийн Засвар дэргэ мэр ГХБГЗЗГ УТ	2016-2021
3.29	Улаанбаатар хот болон аймгийн төвүүдийн ус хангамжийн шилжээг үүсгэрийн барилга байгууламж болон цэвэр усны шугам хоолойг өргөтгөл, шинэчлэх, хяналт удирдлагын компьютерийн нэгдсэн сүлжээ хэвтрүүлж, төслүүржүүлэх ажлыг эрчимтэй хийж дуусгах	ЭТБХХХ	Аймаг, нийслэлийн Засвар дэргэ мэр ГХБГЗЗГ УТ	2016-2021
3.20	Улаанбаатар хот болон Чойр, Даланзадгад, Улаангом, Ховд, Хөвсгөл зэрэг хот, суурин газруудад цэвэр усны шугам хоолойн барилга үргэлжлэн ажлыг хийж, өргөтгөл, шинэчлэлтийн ажлыг үргэлжлүүлэх	ЭТБХХХ	Аймаг, нийслэлийн Засвар дэргэ мэр ГХБГЗЗГ УТ	2016-2021

	урамшуулах үйл ажиллагааг хэвэл болгох Хөөрөг, Өнгө Урс, Хөрс, Хөд Ус зэрэг нүүр гол, мөрний эрэг орчмын аялал жуулчлалын байр, шийтэй үйлчилгээний газруудад бохир усыг цуглуулах, шаварлах шана дахилтат технологийг буйл бага өргөн шугам сулсаа, цэвэрлэх байгууламжуудыг нэгжүүлэх. Хангад бохир усыг шаваруулах, хүчүүлэн аялгах аялсаа үйл ажиллагаа, санал санаачилгыг хууль тогтоосхийн хүрээнд нэн тэргүүнд дэмжж ажиллах.		ГХБГЗЗГ ЗТЕХБЯ ГХБГЗЗГ УГ 2011-2015		
4.3		БОЛЖОН	Аймаг нийслэлийн Засаг дарга нар 2011-2015		
4.4		БОЛЖОН ЗТЕХБЯ	ГХБГЗЗГ УГ 2011-2015		
4.5	Улаанбаатар хотын зарим хороололын бохир ус цуглуулах коллекторыг шинээр барих, шинэ хороолол, хур амьсгын суурьшлын төвүүдийн коллектор сабар төвүүдийг барьж ажилгах, аймгийн төвүүдийн орон сууцны цэвэр, бохир ус, аруутгах талуурлын шугам холгоодыг барьж өргөтгөл шинэчлэх.	Зөвхөн Улаанбаатар хотын төв шаварлах байгууламжаас гадн байгаа усны цэвэрлүүлэх үйлдвэрлэлийн, хэрэгцээнд ашиглах төслийн концессын гэрээгээр хэрэгжүүлнэ. Цаашид бусад аймгийн төв, хот суурин газруудын хамтдаа бохир усыг шаваруулах, агуулам ажилгах үйл ажиллагаа, санал санаачилга, төсөл арга хэмжээг хууль тогтоосхийн хүрээнд дэмжж хэрэгжүүлэх арга хэмжээг явах. Бэлэнхөнд дүүрэгт цэвэрлэх байгууламж ажилгалтад оруулна. Сэлэнгэ аймгийн Астанабулаг суманд цэвэрлэх байгууламж шинээр барина. Бөөрөнцөг аймгийн Аравхээр хотод цэвэрлэх байгууламж, бохир усны шугамыг шинэчилгээг хийнэ. Хархорин суманд цэвэрлэх байгууламжийн өргөтгөл хийнэ. Дорноговь аймгийн Замын-Ууд сумын цэвэрлэх байгууламж, бохир усны шугамыг барьж байгуулна. Орхон аймгийн Эрдэнэт, Төв аймгийн Зуунмод, Говь-Алтай аймгийн Алтай, Баянхонгор аймгийн Баянхонгор хот, Дархан-Уул аймгийн Шарын гол сумын цэвэрлэх байгууламжийн төлөх, тусгай төлөвлөмжийг шинэчлэн хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ.	ЗТЕХБЯ	ГХБГЗЗГ УГ Аймаг нийслэлийн Засаг дарга нар 2011-2015	

4.6	Улаанбаатар хотын Тологтойн шээрлэх байгууллагад төвслэлийн шилжилт хийж, хэргийг үргүүлэн шилжих, стандартын шаардлагад нийцсэн шаархуулах	Улаанбаатар хотын Тологтойн шилжилт, Биекомбинатын шээрлэх байгууллагын өргөтгөл шинэчлэлтийг хийж Зөвхөн аймгийн Улиастай хотын үйлдвэрийн шээрлэх байгууллагыг сэргээж засварлах ажилыг хийж гүйцэтгэв Улаанбаатар хотын төв шээрлэх байгууллагын хөгжлийн эзлэйн төлөвлөлтийн хувилбаруудыг тогтоож, өнөөгтэй хувилбарыг сонгом зурж, төсөл боловсруулав Улаанбаатар хотын төв шээрлэх байгууллагад төмдөлгийн шинэчлэлт хийж Төв шээрлэх байгууллагаас шээрлэгдэн гарах урсг эрүүцэн шилжих төслийг хэрэгжүүлж	ЗТӨХӨЯ ГХБГЗЗГ Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нар УТ	2011-2015
4.7	Улаанбаатар хотын дүүргүүд болон аймгийн төв, суурин газруудад төв шээрлэх байгууллагын шинэчлэлт хийж, төвслэлийн шилжилт хийж өргөтгөл, гүйцэтгэл чадлыг нэмэгдүүлэх	Улаанбаатар хотын Тологтой, Нараяв, Туул, Улиастай, Баянгол, Сэлбэ хорооллын коллекторыг шинээр барина Улаанбаатар хотод шинээр коллектор, салбар шугамыг барих, Баянзүрх дүүрэгт салбар шугам хослолын барилга угсралтын ажлыг хийнэ Баян-Өлгий, Баянхонгор, Говь-Алтай аймгийн төвүүдийн бохир усны төв коллекторын болон насрын станцын өргөтгөлийг ялсна Улаанбаатар хотын Баянголын аямыг бохир усны шугам барих ажлыг үргэлжлүүлнэ	ЗТӨХӨЯ ГХБГЗЗГ БОАЖОР Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нар УТ	2011-2015
4.8	Ус хангамж, аруутгай татуурын тусгай зориулалтын мацан механизм, тусгай тээвэрмэжийн парк, шинэчлэлтийг шаардлагад нийцүүлэн	Дархан-Уул аймгийн Шарын гол сумын бохир усны хос шугамыг солонго Биегсговь, Сүхбаатар, Увс, Хөвсгөл аймгийн төвийн өрхөн суурин цэвэр бохир усны гадна шугам суулгаж шинэчлэн засварлав Архангай, Ойролзгай, Говь-Алтай, Говьсүмбэр, Баянхонгор, Дархан-Уул, Дорнод, Хөвсгөл, Сэлбэ, Дорноговь, Завхан зэрэг аймаг, Дорноговь аймгийн Завхан-Уул сумын тусгай зориулалтын мацан	ЗТӨХӨЯ	2011-2015

	механизм, тусгай төлөвөмчийг шинэчлэх									
4.9	Урмы болон бусад урмы шийрэгжлээний амьтдын суурин болон зөврийн лабораторийг аймгийн тусгайлан шинээр байгуулах үйл ажиллагааг нь боловсруулж болгох	Баян-Өлгий, Завхан, Ховд, Увс, Говь-Алтай, Хөвсгөл, Архангай, Баянхонгор, Булган, Орхон, Говьсүмбэр аймагт цэвэр, боёр усны итгэмжлэгдсэн суурин болон нуурын лабораторийг байгуулж, хяналтын системийг боловсруулж болгох арга хэмжээний 1 үе шатыг хэрэгжүүлнэ	3ТӨХӨР БОАЖОР	2011-2015	Аймаг, ийслэлийн Засаг дарга нэр ГХБГЗЗГ УГ	2011-2015	3ТӨХӨР БОАЖОР	2011-2015	2011-2015	БОАЖОР УГ
4.10	Боёр усны боловсрол аргаар цэвэрлэх шинэ технологийг үе шаттай нэвтрүүлэх, органик болон эрдэс хорт бодисыг арилгах нутгийн болон нутагласан сэлгэн бичил биетэнг гаргах	Аураг болон үйлдвэрийн агаарыг аргаар цэвэрлэх шинэ технологийг боловсруулах, органик болон хорт бодисыг арилгах нутгийн болон нутагласан сэлгэн бичил биетэнг гаргах туршан үйлдвэрлэлд шилжүүлнэ	3ТӨХӨР ГХБГЗЗГ	2011-2015	БОАЖОР УГ	2011-2015	3ТӨХӨР ГХБГЗЗГ	2011-2015	2011-2015	БОАЖОР УГ
4.11	Томоохон барилга байгууламжийн ажлын хэр Тунгаваны ус зргүүлэх боломжтойгоор эвд, барилга байгууламжийн зураг төсөлд хур боороны усны ирмэгтүүлэн ааж болгохтойг бичээг өрчилт оруулж, норма, дүрэмд өрчилт оруулж, түүнийг агуу хэрэгтэй болон ногоон байгууламжийн ус хангамьд ашиглах мөрдлийг бүрдүүлж	Усны нөөцийг зүй зохистой ашиглах, хэмнэх нөхцөлээр	БОАЖОР УГ ГХБГЗЗГ	2011-2015	БОАЖОР УГ ГХБГЗЗГ	2011-2015	3ТӨХӨР ЗМӨР	2011-2015	2011-2015	БОАЖОР УГ
4.12	Шинээр төлөвлөж байгаа орон сууцны хороолол болон ижилэрхэн хангамж бүхий барилга байгууламжийн үндэс цэвэр усны шугамыг агуу хэрэгтэй унаас салгах, агуу хэрэгтэй агаар (саргал) усны цэвэрлүүлэн боёрин систем болон ногоон байгууламжийн усалгаанд хэрэглэх ижилэрхэн шийдлийг судлан зураг төсөлд тусган хэрэгжүүлж, үйлдвэрийн төлөвийн хэрэгтэй үндэс цэвэр ус ашиглах мөрдлийг хэрэгжүүлж	Урмы цэвэр усны шугамыг агуу хэрэгтэй болон үйлдвэрлэлийн ус хангамжийн шугамыг салгах, агаарыг агуу хэрэгтэй ашиглах арга хэмжээний зөвхөн үе шатыг агуу хэрэгтэй үндэс салгах, агуу хэрэгтэй агаар (саргал) усны цэвэрлүүлэн боёрин систем болон ногоон байгууламжийн усалгаанд хэрэглэх ижилэрхэн шийдлийг судлан зураг төсөлд тусган хэрэгжүүлж, үйлдвэрийн төлөвийн хэрэгтэй үндэс цэвэр ус ашиглах мөрдлийг хэрэгжүүлж	3ТӨХӨР ЗМӨР	2011-2015	БОАЖОР УГ ГХБГЗЗГ	2011-2015	3ТӨХӨР ЗМӨР	2011-2015	2011-2015	БОАЖОР УГ

Урьдчилсан үнэмлэхийг хамгаалах чиглэлээр:

Улаанбаатар хот, аймгийн төвүүд болон тосгон хот, суурин үеийн хамгаалалтын төлөвлөгөө, ашиглалт, бүрэн бүтэн байдал, ашиглалт, бүрэн бүтэн байдал, өргөтгөлийн үйл ажиллагааг хянан үзж, шаварлагатай өөрчлөлтгүй хийж болсооргүй болгох арга хэмжээ авах	Улаанбаатар хот, аймгийн төв болон тосгон хот суурин үеийн хамгаалалтын төлөвлөгөө, ашиглалт, бүрэн бүтэн байдал, үзэх хийж, шаварлагатай өөрчлөлтгүй оруулах, шинээр төлөвлөж хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна Эцсий эцэст Улаанбаатар, Зэрдэлт, Дархан хот болон шаварлагатай бусад аймгийн төвд дээрх арга хэмжээг хийж эзэнхэ 2016 оноос сүм, суурин газрын үеийн хамгаалалтыг тухайн тухай дасгалын өнцгөөс хямааруулан барьж байгууна	ЗТХХБХ Аймаг нийслэлийн Засаг дарга нар	ОИЕГ УТ ГХБГЗЗГ	2011-2015
Хоёр дахь үе шатанд				
Хамгаал бичиг урмыг цэвэрлэхийг түвшин дээшлүүлэх, эргүүлэн шавилж чиглэлээр				
Хөгсөл аймгийн Мөрөн хот, Дархан хот, Улаанбаатар хотыг Баянзүр дүүргийн шаварлах байгууламжад төмөр, төмөрлөгийн шинэчлэлт хийж хүчин чадлыг нь нэмэгдүүлэх	Улаанбаатар хотын Нарынгийн цэвэрлэх байгууламжийн 5 үе шатыг хэрэгжүүлнэ Хөгсөл аймгийн Мөрөн, Дархан-уул аймгийн Дархан хотын шаварлах байгууламжийн төмөр, төмөр төлөвлөгөөд шинэчлэлт хийж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авна	ЗТХХБХ ГХБГЗЗГ	УТ Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нар	2016-2018
Шаварлагатай зарим аймгийн төв, хот, суурин газарт бичиг урмыг коллекторыг шинэчлэн, Улаанбаатар хотын Баянзүр дүүргийн бичиг урмыг станцад өргөтгөл хийж	Увс аймгийн Улаангом, Дархан-Уул аймгийн Шарын гол, Дорноговь аймгийн Сайншанд, Дорнод аймгийн Чойбалсан, Сэлэнгэ аймгийн Хөтөл, Хөвсгөл аймгийн Онцдарван хотын коллекторын засвар, шинэчлэлтийг хот байгуулалт, барилгааруулалттай уялдуулан хийнэ Улаанбаатар хотын Баянзүр дүүргийн бичиг урмыг станцын өргөтгөл, шинэчлэлтийг хийнэ	ЗТХХБХ ГХБГЗЗГ	Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нар УТ	2016-2021
Ус аявтамж, аргуйлах татуурлын тусгай хэрэглээний машин механизм, тоног төхөөрөмжийн лаври шинэчлэлтийг аймгийн төвүүдэд хийж	Төв, Дундговь, Дорнод, Сүхбаатар, Хөвсгөл аймгуудын төвийн тусгай аргуйлалтын машин механизм, тоног төхөөрөмжийг үе шаттайгаар шинэчлэнэ	ЗТХХБХ ГХБГЗЗГ	Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нар	2016-2021
Нийт ашигдлын төв, хотуудыг урьдчилсан бичиг урмыг хамгаалтын	Говьсүмбэр, Дархан-Уул, Дорноговь, Дундговь, Баянгол, Сэлэнгэ, Төв, Хөвсгөл, Дорнод, Сүхбаатар	ЗТХХБХ	Аймаг,	2016-2021

	системтэй болгож үйл ажиллагааг жилдүүлэх ҮС хангамж, аргутгах татуулгын төвлөрсөн системд харьцсангүй ашиг өрх албан газар болон аялал жуулчлалын байгуулалд байдал орчинд хэргийн зорлон (био болон хуурай зорлон), хөгдөл (саарал) усгүй шөргүүлэн хэрэглэхэд халбар дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлэх, тэдний өдөр тутмын харгалзах үүсэх хэрэгцээг хангах	2016 оноос байгаль орчин, усны нөөцэд хэлтэй өргөн зарцуулах лабораториудыг байгуулж, хяналтын системийг боловсронгуй болгож арга хэмжээг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ 2016 оноос байгаль орчин, усны нөөцэд хэлтэй өргөн зарцуулах лабораториудыг байгуулж, хяналтын системийг боловсронгуй болгож арга хэмжээг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ	ГХБГЗЗГ	нөөцлөлийн Засаг дарга нар УГ
4.16	ҮС хангамж, аргутгах татуулгын төвлөрсөн системд харьцсангүй ашиг өрх албан газар болон аялал жуулчлалын байгуулалд байдал орчинд хэргийн зорлон (био болон хуурай зорлон), хөгдөл (саарал) усгүй шөргүүлэн хэрэглэхэд халбар дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлэх, тэдний өдөр тутмын харгалзах үүсэх хэрэгцээг хангах	2016 оноос байгаль орчин, усны нөөцэд хэлтэй өргөн зарцуулах лабораториудыг байгуулж, хяналтын системийг боловсронгуй болгож арга хэмжээг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ	ЗТӨХӨЯР БСОАЖОЯР	Бүх шатны Засаг дарга нар ГХБГЗЗГ
5. Усны нөөц, ашиглалтын менежментийг улам боловсронгуй болгож ус ашиглалтын олон талт хариуцаж зохицуулах эрх зүйн орчин, харьдалаг, эзлэн байгуулалт, боловсон хүчний чадавхижуулах стратегийн зорилтын хүрээнд				
Эхний үе шатанд				
Усны нөөц, ашиглалтын менежментийг боловсронгуй болгох чиглэлээр				
5.1	Аж ахуйн үйл ажиллагааны нөөцлөл, ачаалал итгэл гэлцүүдийн сав газрын зөвлөл, захиргааны байгуулсан ажиглалтууд, усны нөөц болон байгалийн бусад нөөцийн хэргийн зорлон, хангамжааг үндэслэн менежментийн шилдгээр төлөвлөж, боловсруулах хэрэгжүүлэх	Тусгай, Харсан, Орвож, Сэлэнгэ, Завхан зэрэг гол, мөрний сав газрын усны нөөцийн эхдсэн менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулж хэрэгжүүлнэ	БСОАЖОЯР УГ	Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нар 2011-2012
5.2	Монгол орны усны нөөцийн нэгдсэн менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулах үндэслэлт харгалзлын өндөр ачаалал бүхий голуудаас авч ашиглах усны боловсрол нөөцийг тогтоож, сав газрын менежментийн төлөвлөгөөг гаргаж байгуулах хэрэгжүүлэх	Хангайн нурууны өргийн голууд, Хөвд, Буянт, Харсан, Харца, Ерөө болон аялал голын усны сав газруудад усны нөөцийг байгалийн бусад нөөцийн хэргийн зорлон, хангамжааг үндэслэн менежментийн шилдгээр төлөвлөж, боловсруулах хэрэгжүүлнэ	БСОАЖОЯР УГ	Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нар 2011-2013

5.3	Монгол орны усны нөөцийн менежмент хийх нэгдсэн аргачлал боловсруулж, сав газрын менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулах нэгдсэн арга зүйг боловсруулж, мөрдөж	Сав газрын нэгдсэн менежмент хийх олон улсын сайн туршлагад тулгуурласан аргачлал боловсруулж батлан мөрдүүлнэ	БОАЖОЙ	УТ	2011-2012
Удирдлага, зөвлөн байгуулалтыг боловсронгуй болгох, боловсон хүчнийг чадваржуулах чөлөөтэй.					
5.4	Усны салбарын үндэсний боловсон хүчний бүртгэл, судалгааг боловсронгуй болгож, хүний нөөцийн сөрөнх үеийн менежментийг ажиглуулах	Усны чөлөөтэй ажиллагааг сайжруулах чөлөөтэй жилд 2 удаа салбар дундын хамтарсан уулзалт, хэлэлцүүлэг зохиож байгуулна	УТ	БОАЖОЙ	2011-2015
5.5	Усны салбарын гадаад харилцааг өргөжүүлж, усны нөөц, ашиглалт, хамгаалалтын чөлөөтэй олон улсын байгууллага, гадаад орнуудын санхүүжилтээр хэрэгжих байгаа төслүүдийн үр өгөөжийг дээшлүүлэх. Засгийн газрын бодлого, хөтөлбөртэй уялдаа зохиоог нь сайжруулах, усны нөөцийг хамгаалах, ус хангамжийг сайжруулах, сөрөнх боловсроос сэрэгилэх зэрэг тулгамдсан асуудлуудыг шийдвэрлэхэд чөлөөтэй харилцан үр ашигтай хамтран ажиллах зарчмыг үндэслэл болгож, бус нутаг, олон улсын хурал, чуулган, явдалд аль болох өргөн хүрээнд оролцож, төрийн орны байр суурийг өргөжин тэлж хамтран ажиллах	Одоо усны чөлөөтэй хэрэгжих байгаа гадаадын болон дотоод байгууллагууд, дотоодын судалгааны төслийн уялдаа зохиоог, үр өгөөжийг дээшлүүлж, үйл ажиллагааг нь Засгийн газраас баримтгаж байгаа бодлого, арга хэмжээтэй уялдуулж хяналтыг сайжруулна. Цаашд гадаад, дотоодын төслийн үйл ажиллагааг Засгийн газрын бодлого, арга хэмжээтэй уялдуулах, төслүүдийн соророндыг уялдаа, үр өгөөжийг дээшлүүлэх арга хэмжээг тогтмол авч хэрэгжүүлнэ	СЯ БОАЖОЙ	УТХ УТ	2011 өнөөдөр
5.6	Усны нөөцийн менежментийг гэрчлэн хийж, төрийн өмчийн барилга байгууламжийн ашиглалт, мэдээ, үйлчилгээг хэргийн ажиллах төрийн өмчийн корпораци, түүний салбаруудыг тавь ба орон нутагт байгуулж ажиглуулах	Төрийн нэрийн өмчөөс усны нөөцийн менежментийг хийж, төрийн эзэмшлийн болон төсвийн хэргийнөөр баригдсан усны барилга байгууламж, түүний дотор тусгай байгууламжийн ашиглалт, засвар үйлчилгээг харуулах ажиллах үндэсний төрийн өмчтэй компанийг байгуулж, үйл ажиллагааг нь залуулна	БОАЖОЙ ТӨХ	СЯ УТ	2011-2012

Эрх зүйн орныг боловсронгуй болгох чиглэлээр

Усны тасархай холбогдох хуулиудыг бари байдалаар авч үзэх сав газрын нэгдсэн менежмент, усны салбарын ударлага, зохион байгуулалтын 3.7 Байгууллагуудын үйл ажиллагааны урдаа холбоо, ус ашигласны төлбөр, хураажих зэрэг усны салбарын олон талт харилцааг зохицуулах эрх зүйн орныг боловсронгуй болгох	Усны тухай хуулийг шинэчлэн боловсруулж, усны салбарын бүтэц, зохион байгуулалт, ус, рашаан ашигласны төлбөр, усны нөөцийг хомсдуулж байгууллагууд тооцоо чиглэл, сав газрын усны нэгдсэн менежментэд төрийн болон төрийн бус байгууллагууд, хувийн хэвшлийн орлогчид нэмэгдүүлэх эрх зүйн орныг боловсронгуй болгох.	БОАЖОР УТ 2011-2012
Хоёр дахь үе шатанд		
Усны нөөц, ашиглалтын менежментийг боловсронгуй болгох чиглэлээр		
Сав газрын нэгдсэн менежментийн реалитудыг их агуурын үйл ажиллагааны ачаалал илгэн том, дунд хэмжээний толгуурд байгуулан, ажиллуулах. Усны нөөцийг байгалийн бусад нөөцөөр хамтарж ашиглах, хамгаалах цогц үйл ажиллагаатай уялдуулан менежментийн цогцолбор төлөвлөгөөг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх 5.8	Усны нөөцийг байгалийн бусад нөөцийг ашиглахтай уялдуулан зохицуулах ашиглалтын хангах сав газрын нэгдсэн менежментийг хэрэгжүүлж үйл ажиллагааг тогтмолжуулах БОАЖОР УТ 2016-2020	Бүх шатны Засаг дарга
Сав газрын нэгдсэн менежментийг хэрэгжүүлэх эрх зүйн орныг бүрдүүлэн, төлөвшүүлэх 5.9	Монгол орны нийт нутаг дэвсгэрийн 29 усны сав газраар тус бүрийн онцгой тохиороор усны нөөцийн нэгдсэн менежментийг төлөвлөж, боловсруулан түүнийг хэрэгжүүлэх механизм, бүрдүүлэн төлөвшүүлэх БОАЖОР УТ 2016-2020	Бүх шатны Засаг дарга
Усны нөөцийн нэгдсэн менежментийн төлбөрийг боловсронгуй болгож гандуу, хуурай бус нутагт тохиорсон усны менежментийн төлбөрийг бүрдүүлэх 6.10	Сав газрын усны нөөцийн нэгдсэн менежментийн төлбөрийг түгшүүрлэсэн усны менежментийн үр өгөөж, төлөвшилд үнэлэлт дүгнэлт өгч, цаашид боловсронгуй болгох талаар тодорхой саналууд боловсруулан хэрэгжүүлэх БОАЖОР УТ 2016-2020	Бүх шатны Засаг дарга
Ү усны нөөцийг хамгаалах, түүг зохиистой ашиглах шимжлэх ухааны мэдээлэл, дэмжлэгт арга төвлөлийг уламжлалт зам үйл, ёс суртахууны хийж хэрэгжүүлж байгуулан өсгөж, залуу үе, нийт эрх зүйлд сурталчлан түрэм, дэлгэрүүлж, нийтийн үйл хэрэгээр болгох стратегийн зорилтын хүрээнд		

Эцэст үр шатанд

6.1	Нийслэл, өмнөдөн тив, сум, суртал, баг, хот айлын хэмжээнд ойр орчмоос усны эрлийг хамгаалах, цэвэр эрүүл байдлыг хангах, сөрөг нөлөөнд өргөжсөн урьдчилсан сэрмийлэх арга хэмжээг жилд 2 удаа зохион байгуулж хянуулах	2011 онос эхлэн 5 дугаар сарын хоёр дахь долоо хоногийн бямба гаригт, 10 дугаар сарын хоёр дахь долоо хоногийн баянба гаригт нийслэл, аймгийн төв болон томоохон хотуудад 20-50 км тойрогт, сум суурин газруудад 10 км тойрогт, баг хот айд 5 км-ийн тойрогт орших гол мөрөн, нуур цөөрөм, булаг шанд, уст цэвэр агууан болон үндэвэрийн аг хамгаалах цахиргаз, байгалийн голчарлыг саргаз, тохижуулах, хамгаалах арга хэмжээг нийт ердээ аж агууан нэгж, байгууллагуудыг оролцуулан зохион байгуулж эхэллээ	БОАЖОР ЭМЯ УТ	ХОААХУЯ Бүт шатын Засаг дарга	2011-2015
6.2	Усны гүй зохистой хэрэглээ, үр ашгийг ашиглах, боордлыг бууруулах, цахирнуулах чиглэлээр дэлхий нийтэд хэрэглэж байгаа дэвшилтэт технологийг өөрийн орны нөхцөлд нийцүүлэн нэвтрүүлэх	УС, агууан цэвэрлэх тэвэрлэх зэв мэдээ, хандлага, дадлыг хуу айд төлөвшүүлэх хүрээнд мэдээлэл хургаз, сургалт болон үзүүлэлт, сурталчилгааны ажилыг тасралтгүй зохион байгуула	УТ	ЭМЯ ЭТӨХБЯ БОАЖОР Бүт шатын Засаг дарга	2011-2015
6.3	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгуулага болон бага, дунд, ахлах, их, дээд сургуулиудад экологийн боловсролыг үр дүнтэй олгох чиглэлээр сургалтын хөтөлбөрийг боловсруулах болгох	Урчдас шалтгааны бий болгох өрчмөлийн гэнэвэрт, урьдчилан саргилгах үйл ажиллагааг сайжруулж эрчмөжүүлэх, урчд гүй зохистой хэрэглэх, үр ашгийг ашиглах, боордлыг бууруулах, цахирнуулах чиглэлээр дэлхий нийтэд хэрэглэж байгаа дэвшилтэт технологийг турган нэвтрүүлэх, нутагшуулах ажилыг эрчмөжүүлэх	БСШУЯ УТ	ЭМЯ БОАЖОР ШУЯ	2011-2015
6.4	Усны салбарын мэргэжлийн сургалтын хөтөлбөр, агуулга, чандар, сургалтын орчмыг сайжруулах, шинээр бий болгож байгаа усны мэргэжлийн ангилал, өндөрсүүдийг тодорхойлох, их, дээд сургууль дундын усны нөхцөлд нэгдсэн менежментийн магистрын сургалтын хөтөлбөрийг боловсруулж хэрэглүүлэх, усны салбарын төлөө ажиллах, мэргэжилтэй ажилчин байлгаж сургалтыг эрчмөжүүлэх	Усны салбарын мэргэжлийн сургалтын хөтөлбөр, агуулга, чандар, сургалтын орчмыг сайжруулах, шинээр бий болгож байгаа мэргэжлийн ангилал, өндөрсүүдийг тодорхойло	БСШУЯ	БОАЖОР ЭТӨХБЯ УТ	2011-2015

6.5 Монголын явд Түмний уяаг хайрлан хийгээд, туй зохиотой ашиглах уламжлалт зан үйл, ёс суртахууны эзэ хэмжээг орчин үеийн шинжлэх ухааны мэдлэг, дэвшилтэт арга, технологийг багасруулан өсөөр, залуу үр нийт иргэдэд сурталчлан таниулах аяаг уяаг иргэдэд сурталчлан таниулах шатны байгууллага, боловсрол, соёл, урлаг, аяаг уяаг салбарын бүх шатны байгууллага, боловсрол, соёл, урлаг, аяаг уяаг мэдээллийн байгууллагуудтай хамтран байгаа төдрэлтүү явуулах	Монголын явд Түмний уяаг хайрлан хийгээд, туй зохиотой ашиглах уламжлалт зан үйл, ёс суртахууны эзэ хэмжээг орчин үеийн шинжлэх ухааны мэдлэг, дэвшилтэт арга, технологийг багасруулан өсөөр, залуу үр нийт иргэдэд сурталчлан таниулах аяаг уяаг салбарын бүх шатны байгууллага, боловсрол, соёл, урлаг, аяаг уяаг мэдээллийн байгууллагуудтай хамтран байгаа төдрэлтүү явуулах	УТ МОНРТ ХМБ	2011-2015	БСШУЯ БОАЖЯ СУХ
6.6 Дэлийн уяаг өдөр болон олон үлс, бүс нутгийн хэмжээнд зохион байгуулагдаж байгаа уяаг иргэдэд сурталчлан таниулах аяаг иргэдэд сурталчлан таниулах шатны байгууллага, боловсрол, соёл, урлаг, аяаг уяаг салбарын бүх шатны байгууллага, боловсрол, соёл, урлаг, аяаг уяаг мэдээллийн байгууллагуудтай хамтран байгаа төдрэлтүү явуулах	Дэлийн уяаг өдөр болон олон үлс, бүс нутгийн хэмжээнд зохион байгуулагдаж байгаа уяаг иргэдэд сурталчлан таниулах аяаг иргэдэд сурталчлан таниулах шатны байгууллага, боловсрол, соёл, урлаг, аяаг уяаг мэдээллийн байгууллагуудтай хамтран байгаа төдрэлтүү явуулах	БОАЖЯ УТ	2011-2015	Бүх шатны Засаг дарга
6.7 Уяаг танилган уламжлалт зан үйлээр орчин үеийн соёл иргэдийн шатны хэм хэмжээг хүснэгт, сонголттой нийлүүлэн зохион байгуулж нийгмийн хэргийг зохион байгуулж, түүний үр дүнг олон нийтэд тогтоол мэдээлэх	Монголын явд Түмний уяаг хайрлан хийгээд, туй зохиотой ашиглах уламжлалт зан үйл, ёс суртахууны эзэ хэмжээг орчин үеийн шинжлэх ухааны мэдлэг, дэвшилтэт арга, технологийг багасруулан өсөөр, залуу үр нийт иргэдэд сурталчлан таниулах аяаг иргэдэд сурталчлан таниулах шатны байгууллага, боловсрол, соёл, урлаг, аяаг уяаг мэдээллийн байгууллагуудтай хамтран байгаа төдрэлтүү явуулах	Бүх шатны Засаг дарга	2011-2015	БОАЖЯ УТ
6.8 Уяаг салбарын явдм шинжлэх судалгааны аяаг шалтанд гаргах, уяаг туй зохиотой ашиглах, хэмжээ, тоолууржуулах, цэвэрлүүлэх дэвшилтэт технологийг судлах, мэдээлүүлэх, уяаг нэвч бүтээх боловсруулалт аяаг ус хийгээд, хэрэглэх, ашиглахын тухайн үр өгөөжийг явд дээшлүүлэх, уяаг Феликс, хэм, Болоог, явдийн шинж чанар болон мэдээлэл дамжуулах,	Уяаг Феликс, хэм, Болоог, явдийн шинж чанар болон мэдээлэл дамжуулах, хэрэглэх, мэдээлүүлэх, уяаг нэвч бүтээх боловсруулалт аяаг шалтанд гаргах, уяаг туй зохиотой ашиглах, хэмжээ, тоолууржуулах, цэвэрлүүлэх дэвшилтэт технологийг судлах, мэдээлүүлэх, уяаг нэвч бүтээх боловсруулалт аяаг ус хийгээд, хэрэглэх, ашиглахын тухайн үр өгөөжийг явд дээшлүүлэх, уяаг Феликс, хэм, Болоог, явдийн шинж чанар болон мэдээлэл дамжуулах,	БОАЖЯ БСШУЯ ШУА	2011-2015	ЭТХБЯ ЗСЗХЯ УТ

хадгалах, материал орох, шинэ материал бий болгох шинэ чанаруудад хийсэн судалгаа шинжилгээний ололт, мэдлэгийг шуурхай судлан нэвтрүүлэх ажлыг эн тэрүүний чиглэл болгон хянуулах	Усны салбарын шинэслэх ухааны суурь судалгааны ажлыг уур амьсгалын өөрчлөлт, түүрээс урбаалан бий болсон дэлхий нийтийг хамарсан өөрчлөлтүүд, түүний монгол орон дахь илрэл, нөлөө, өөрчлөлийн хандлага, түүнд дасан зохицох, сөрөг нөлөөг зөвхөц, савраажуулах арга зэрэг ажлыг хянуулах арга хэмжээг тодорхойлох, усны нөөцийн буурцаг бий болгох үйл ажиллагааг дэмжих, хэвээр хадгалах чиглэлийн судалгааны ажлыг Шинжлэх ухааны технологийн сангаас холбогдох салбарын ахмадын мэдлэгийг үндэслэн эн тэрүүнд саялгуулуулж, үр дүнг нь олон нийтийн муртал болгох чиглэлээр аргачлалыг ажиллана	БОАЖОР БСШУР Ш/А	ЗСЭХЖ ЗТӨХӨР УГ	2011-2015
Хоёр дахь үе шатанд				
Усыг хэмнэх, бохир усыг цэвэрлүүлэх, эрүүлэн цэвэрлүүлэх, эрүүлэн ашиглах технологийн бүхий л дэвшилтэт ололтуудыг судлан үзэх өөрийн орны нөхцөлд нийцүүлэн нэвтрүүлэх санал санаачлага, үйл ажиллагаанд төрийн бодлого, арга зүйн болон эдийн засгийн дэмжлэг үзүүлэх тогтолцоог боловсронгуй болгох	Усыг хэмнэх, бохир усыг цэвэрлүүлэх, эрүүлэн ашиглах технологийг нэвтрүүлэх санал санаачлагыг урьдчилсан механизмийг төрийн бодлого, хууль арга зүйн зохицуулалтад тусган эдийн засгийн дэмжлэг үзүүлэх	БОАЖОР СН	ЗТӨХӨР ХЭДХЯ БСШУР УГ	2016-2021
Нийслэл, аймгийн төв болон төмөрхон хотуудад 20-50 км тойрогт, сум, суурин газруудад 10 км тойрогт,	Урсан хэмжээнд усны элгийг хэмжээлэх, цэвэр ариун байдлыг хангах, сөрөг нөлөөлөлд өртөхөөс урьдчилсан сэргийлэх арга хэмжээг жилд 2 удаа буюу хавар 5 дугаар сарын хоёр дахь дотор	БОАЖОР Бүт шатны Засаг дарга	УГ ТББ	2016-2021

Улсын Их Хурлын Тамгын Газрын өмнөх хэсэгт хэвлэв.
Утас 329487